

unguenta. Primus occurrit mihi Paulus, sicut ubique solet, totus præsentis delibutus unguento. *Quis infirmatur, inquit, et ego non infirmor? (II Cor. xi, 29.)* Felix anima facta sibi tanquam vas perditum, ut omnium miseras suas faceret, et in sua conscientia colligaret: totum se toti corpori Christi donaverat, omnibus omnia factus, et omnes lucrificeret. Sed et ille simplex, et rectus, et timens Deum, vide quomodo non secundum hominem, imo vero hominem, et, quod verius est, supra hominem ambulabat. *Oculus, inquit, fui cæco, et pes claudus; pater eram pauperum (Job xxix, 15, 16), etc.* Qui sic eum hoc unguento perunxerat, ut de misericordiæ thalamo largius irroratus exiret. Samuelem recole, qui non semel, sed omnibus diebus vitæ suæ lugebat super Saul, cum sciret illum longius ab oculis Divinitatis elongatum (*I Reg. xv, 35*). Non cessabat tamen compassio quæ condolentis animum irrepserat, fundens lacrymas, etsi non profuturas, tamen pias. David parricidam filium continua lamentatione plorabat (*II Reg. xiii, 37*), plorans in eo non carnis necessitudinem, sed fidei destructionem. Cerne quomodo Joseph totus hoc melle illitus erat. Veniunt fratres non jam ante fratrem, sed ante dominum assistentes, conscii proditionis, homicidii rei, fraticidii succensores. Videt eos Joseph, et omnium injuriarum immemor, dulcissimis fletibus inundatur, et pietatis adeps qui intus latitat, foras per oculos emanat. Fugit odium, nescit iram, tempus iracundiæ non reservat; reddens bonum pro malo, pro crudelitate dulcedinem (*Gen. xlv*). Pene quin oblitus sim Moysen, adeo sacri liquoris hujus rore perfusum, ut totus ex eo superfundatur et profuat. Peccat Israel, et Moyses peccantem reconciliare nititur Creatori; sed dissimulat

A Dominus exaudire rogantem. Promittit plurima Moysi Creator omnium, et ferendi licentiam quærit a Moysen, qui Moysen fecit. *Dimitte me, inquit, ut irascatur furor meus contra eos, et faciam te in gentem magnam.* Respondit Moyses: *Aut dimitte eis hanc noxam, aut si non facis, dele me de libro quem scripsisti (Exod. xxxii, 10, 31, 32).* Obstupescenda profecto dulcedo! Et principatum respuit gentis alienæ, et de libro viventium deleri desiderat, nisi peccantibus dimittatur offensa.

9. Hæc sunt unguenta pietatis et misericordiæ, quæ a sponsæ uberibus eliquantur [al. eliciuntur], infirmitates omnes fugantia, profligantia passiones. Felix Maria unxit pedes Jesu: felicior eadem unxit caput auctoris: felicissima quæ rorem unguentarium toti corpori Christi præparavit. Considera quam vehementissimo dilectionis affectu beata hæc mulier diligebat Christum regem. *Domine, inquit, si tu sustulisti eum, dicito mihi, et ego eum tollam (Joan. xx, 15).* Quem eum, Maria? Cum de nullo feceris mentionem, ad quem relationem facias? Putasne quod in omnium cordibus versetur ita memoria dilecti tui, sicut et in consistorio cordis tui? *Et ego, inquit, eum tollam.* Mira res! Hominem perfectæ ætatis; virum cujus corpori vix centum libræ sufficiunt unguentorum, tenerrima mulier portabis et tolles? Ardens et affecta locutio, quæ de puritatis amore refusa, promittit quod implere non potest. Nihil enim amanti difficile esse videtur. Quis desperare debeat, tanta peccatrice non solum veniam, sed et gloriam consequente? Ipsa hodie intercedat pro peccatis nostris, et placatum nobis reddat Judicem nostrum amicum suum, qui est super omnia benedictus Deus in sæcula. Amen.

VENERABILIS GUIGONIS

MAJORIS CARTHUSIÆ PRIORIS QUINTI

EPISTOLÆ QUÆDAM.

ADMONITIO.

Tres Guigonis epistolas Horstius in Appendicem retulit, propterea quod Guigo ipse magnam habuerit cum S. Bernardo necessitudinem, ut patet vel maxime ex epistola 11 ad eum scripta. His tribus epistolis quartam adjicimus ex tomo primo nostrorum Analectorum. Animus erat ejusdem Guigonis Meditationes, quæ in Bibliotheca Patrum exstant, et primaria Carthusiensium Statuta, ab eodem scripta, etiam exhibere hoc loco. Verum nos ab ejusmodi consilio revocavit plus justo jam excedens alienorum Operum congeries. De Guigone pluro ad Bernardi epistolam 11.

EPISTOLA I.

AD HAIMERICUM CARDINALEM ET CANCELLARIUM.

Monet duos esse hostes, quibuscum maxime sit pugnandum, et contra Ecclesiæ adversarios non armis corporalibus, sed humilitate et pœnitentia utendum.

Domino et amico in Christo reverendissimo,

D sedis apostolicæ cancellario HAIMERICO, amici (si tamen dignum est) ejus, et sui Carthusiensis fratres, terrena despiciere, et amare cœlestia.

Quam grata fuerit nobis vestra præsentia, etc. Vide Patrologiæ tom. CLIII, col. 595.

EPISTOLA II.

AD HUGONEM S. MILITIÆ PRIOREM.

Docet qua ratione bellum spirituale sit agendum.

Dominis et amicis in Christo charissimis ac reverendis, HUGONI Sanctæ Militiæ priori, et omnibus qui reguntur ejus consilio, servi et amici Carthusiæ fratres, spiritualium simul et corporalium christianæ religionis hostium victoriam plenariam, et pacem per Christum Dominum nostrum.

Quoniam in revertendo, etc. *Vide ubi supra col. 598.*

EPISTOLA III.

AD INNOCENTIUM PAPAM II.

Consolatur summum pontificem adversus schismatis molestias.

Domino et patri charissimo ac reverendissimo

A apostolicæ Sedis summo pontifici INNOCENTIO, servi et filii Carthusiæ pauperes, illam quam mundus dare non potest pacem; suæque paternitatis devotam servitutum, et non necessarium licet obsequium Multas ad vestri apostolatus sacratas aures preces, etc. *Vide in Innocentio II ad an. 1143.*

EPISTOLA IV.

AD FRATRES DURBONENSES.

De supposititiis beati Hieronymi epistolis.

Amicis et fratribus in Christo dilectissimis, LAZARO Durbonensi priori, et cæteris in eadem eremo Deo famulantibus, Carthusiæ prior vocatus GUIGO, æternam a Domino salutem.

Inter cætera catholicorum virorum, etc. *Vide Patrologiæ tom. CLIII, col. 593.*

ADMONITIO

IN LIBROS SEQUENTES DE VITA ET GESTIS S. BERNARDI,

Ubi de illustri genere ejusdem.

1057-1058 I. *Vix quisquam sanctorum est, qui tot rerum suarum gestarum præcones, tamque eximios et probatos fidei scriptores habuerit, quam beatus Bernardus: cujus vitam et præclara facta tres auctores clarissimi, continuato sermone, quasi ex conducto sunt persecuti; nempe Guillelmus olim Sancti-Theoderici prope Remos abbas, sed tunc monachus Signiacensis, Ernaldus Bonæ-Vallis in agro Carnutenfi abbas, et Gaufridus ipsius Bernardi notarius; omnes quasi testes rerum oculati. His accesserunt alii post eos; Alanus episcopus Autissiodorensis, et ut alios posteriores prætermittam, Joannes Eremita, et multi alii recentiores: quos inter Philotheus, verum an fictum nomen, monachus Claræ-Vallensis, Bernardi gesta carmine cecinit.*

II. *Librum primum de Vita sancti Bernardi, vivente ipso Bernardo, sed nesciente, scriptum fuisse diserte asserit in Præfatione ejus auctor Guillelmus, pridem Sancti-Theoderici abbas, sed tunc jam monachus Signiacensis cenobii in pago Regitestensi diocesis Remensis, ad quod desiderio solitudinis et quietis sese contulerat, testante Burchardo abbate Balernensi in subscriptione ejusdem libri primi. Tempus Guillelmi recessus Signiacum intelligitur ex chartaceo Sancti-Theoderici libro, in quo Helinus abbas, ejus apud Sanctam-Theodericum successor, anno 1135 primum nominatur. Quo anno inchoatus sit a Guillelmo liber iste, non constat. Certe post translationem monasterii Claræ-Vallensis in capaciorem locum, novamque ædium fabricationem, ex num. 34 et 62; itemque post schismata Ecclesiæ sedata, et confutatas hæreses, ex num. 40; adeoque post annum 1140, et forte post 1145. Porro ante Bernardum obiit Guillelmus, de quo plura in tomo V, in Admonitione præfixa epistolæ ad fratres de Monte-Dei, et in Notis fustioribus ad epistolam 85.*

III. *Vitam a Guillelmo inchoatam mortuo Bernardo persecutus est secundo libro Ernaldus seu Arnoldus abbas Bonæ-Vallis, non ejus, quæ in diocesi Vesontionensi; neque alterius, quæ in Rutinensi Ordinis Cisterciensis; sed illius, quæ est in agro Carnutenfi Nigrorum monachorum: ad quem Arnoldum extrema Bernardi epistola 310 scripta est, quidquid alii in contrarium sentiant. Vide notas fustiores ad epistolam 310. Hunc librum adortus est Ernaldus rogatu Claræ-Vallensium, qui præ modestia hanc provinciam in ipsum rejecerunt, ut in Præfatione libri secundi auctor testatur, qui opus imperfectum moriens reliquit.*

IV. *Superioribus duobus libris tres adjecit Gaufridus, non alius sine dubio quam ipsius Bernardi notarius; distinguendus utique a Gaufrido de Perona, cujus mentio in lib. IV, num. 16; itemque a Godefrido Bernardi consanguineo, et conversionis socio, postmodum priore Claræ-Vallensi, ac demum episcopo Lingonensi, qui tandem ad privatam Claræ-Vallensium vitam sese recepit, ibidemque mortuus est vi Idus Novembris anni 1164. Gaufridus vero in Præfatione trium sequentium librorum lugens scribit, post annos a sua ipsius conversione circiter tredecim, acerba morte ab se avulsum fuisse Bernardum: atque adeo Gaufridi conversio anno 1140 accidisse dicenda est. Is patria Autissiodorensis, ante suam conversionem Petri Abælardi discipulus fuit, et quidem clericus, ut patet ex libro Declamationum, cujus et ipse auctor est, num. 15: « Postremo et nos in clero fuimus. » Post conversionem Bernardi una cum Nicolao Claræ-Vallensi notarius, ac peregrinationum socius, dein Bernardo mortuo Igniaci primum, tum Claræ-Vallis post Fastredum abbas anno 1162, cui loco quadriennio circiter præfuit, ex Chronico Claræ-Vallensi apud Chiffetium: sed postmodum a suis vexatus, abbatiam dimisit anno 1165, et ad Fossam-Novam in Italia se recepit; ubi et abbas postmodum fuit, ac demum Altæ-Cumbæ, ut fusiis in eodem Chronico legitur. Ibidem quædam ejus opera recensentur, nempe opus insigne super Cantica canticorum, Vita sancti Petri archiepiscopi Tarentasiensis, et plures alii libri et sermones. Exstat apud Baronium ejusdem epistola ad Henricum cardinalem et episcopum Albanensem, atque domini papæ vicarium seu legatum, scripta de quadam nova controversia, quam reversus in Galliam comperit, scilicet « de substantia aquæ, quæ vino mista in calice offertur, an et ipsa similiter cum*